

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:997

av Per Åsling och Lena Ek (C)

Skattelättnader för forskning och utveckling i småföretag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett mål att skattereglerna för investeringar i FoU ska vara minst lika förmånliga som i jämförbara OECD-länder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett avdrag för FoU-kostnader med särskild inriktning på FoU i småföretag.

Motivering

Bakgrund

Sedan 1/1 2014 har företag möjlighet att begära nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling. Detta möjliggjordes genom Alliansregeringens vilja att stärka svensk FoU och underlätta för företag att attrahera särskild kompetens. Förslaget kompletterade tidigare förslag om lägre kostnader för att anställa utländska specialister och forskare.

Även om förslaget är ett viktigt steg, så verkar Sverige i en hård global konkurrens, där länder i vår omvärld har ambitiösa program riktade i synnerhet mot små och medelstora företag, som står för huvuddelen av sysselsättningen och de nya jobben. I Sverige står småföretag för fyra av fem nya jobb de senaste två decennierna.

Många småföretag bygger helt på innovation och forskning i traditionell mening, som Simris Alg. Andra bygger på innovativa former för distribution och nya sätt att lansera känd teknik brett, som Skype. Klart är att innovation och forskning i småföretag kan se ut på många olika sätt. Det är också klart att långtifrån alla företag har den typ av

dedikerade personer för innovation och forskning som regeln om nedsättning av arbetsgivaravgifter förutsätter.

Nedsättningen av arbetsgivaravgifter tar inte heller hänsyn till andra FoU-kostnader, som konsultstöd, inköp av utrustning eller program för att testa lösningar. Dessa externa kostnader kan bli nog så betungande för ett litet eller medelstort företag som saknar möjlighet att bygga en stor FoU-avdelning inom företaget. Det vore därför önskvärt att bredda stimulansen av FoU i småföretag.

Skattestimulanser i några konkurrentländer

En snabb jämförelse (baserad på 2013 Global Survey of R&D Incentives, Deloitte 2013) är Sverige ett av få länder som inte har någon form av generellt skatteincitament för FoU.

Storbritannien

Storbritannien erbjuder företag ett ”superavdrag” mot hela företagets resultat för investeringar i FoU. För stora företag uppgår denna till 130 % av investeringen och för SME till 225 %. SME som går med förlust får istället en direkt återbäring upp till 24,75 % av de utgifter som kvalificerar sig för avdraget.

Utgifter som omfattas är löner till personal som är engagerad i FoU, inhyrning av personal, råvaror eller material som används i FoU, el, vatten och programvaror, ersättningar för deltagande i kliniska tester och för SME upp till 65 % av kostnader för underleverantörer.

Frankrike

Frankrike erbjuder alla företag en skatterabatt på 30 % upp till 100 miljoner € för forskning som kvalificerar sig för avdraget. För utgifter utöver detta är rabatten 5 %. Utöver detta finns ett nytt program för utveckling i senare skeden, riktat endast till SME, med en rabatt på 20 % upp till utgifter på 400 000 €. Det ”stora” programmet är riktat främst mot traditionell forskning, men omfattar då många aktiviteter kopplade till detta. Utöver personalkostnader ingår exempelvis administrativa kostnader samt patent- och kontraktskostnader.

Tyskland

Tyskland har inget generellt program för skattestimulanser till FoU, men det finns på den politiska dagordningen.

Litauen

Litauen tillåter ett ”superavdrag” på 300 % av godkända utgifter för FoU. I företag som går med förlust kan dessa avdrag aktiveras efter en obegränsad tidsperiod.

Nederländerna

Nederländerna har en rabatt på arbetsgivaravgiften på 38 % (upp till 50 % i uppstartföretag) för de första 200 000 € i lönekostnader för FoU. Dessutom finns ett "superavdrag" på 154 % för FoU-avgifter annat än löner.

OECD:s studier av skatteincitament för FoU

OECD uppger på sin hemsida (Measuring R&D Tax Incentives) att 27 av 34 medlemsländer och ett antal icke-OECD-länder har skattefördelar för R&D-utgifter. Mindre än en tredjedel har dock mer generösa incitament för småföretag trots att dessa finner det generellt sett svårare att investera i FoU än storföretag. De länder som har särskilt generösa villkor för småföretag är Portugal, Frankrike, Nederländerna, Kanada, Storbritannien, Korea, Norge, Australien och Japan.

Inte minst uppmärksammar OECD svårigheten att få ekonomiskt stöd för FoU i småföretag som går med förlust, vilket är vanligt i ett uppstartskede och innovativa småföretag har i allmänhet ett antal år innan de går med vinst.

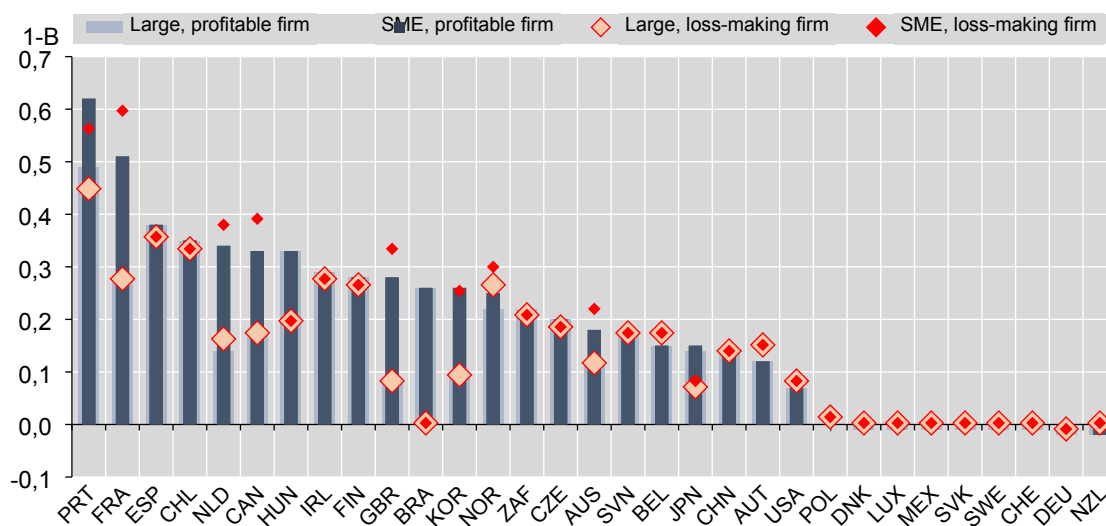
Incitamenten i dessa företag matchar dem för småföretag som går med vinst endast i sex OECD-länder (Frankrike, Kanada, Storbritannien, Norge, Australien och Österrike).

Underlaget för att jämföra länders skatteincitament för FoU är OECD:s B-index. I företag som går med förluster och i situationer där det förluster kan bäras vidare framåt i tiden kan formeln bli ganska komplicerad, men grundformeln är lätt att beskriva:

$$\text{"B-index"} \equiv (1-A)/(1-\tau)$$

I formeln är τ bolagsskatten och A är det samlade värdet av avdrag och bidrag för investeringar i FoU i ett företag. I ett land där omkostnader är fullt avdragsgilla är $A = \tau$ och B-index = 1. Ofta används därför måttet $1 - \text{B-index}$. Om detta mått är lika med 0, så förekommer det alltså ingen subvention.

Med detta mått kan således graden av subvention beräknas för olika företag. OECD redovisar detta i följande diagram:

Av diagrammet framgår att Sverige, tillsammans med Polen, Danmark, Luxemburg, Mexiko, Slovakien, Schweiz, Tyskland och Nya Zeeland är de länder som helt saknar generella skatteincitament för FoU.

Den svenska nedsättningen av arbetsgivaravgifter är förvisso inte medräknad i tabellen, då den trädde i kraft först i januari 2014. En enkel beräkning av värdet av denna, givet att vi utgår från att detta är hela företagets kostnad för FoU, så innebär en nedsättning av arbetsgivaravgiften med 10 % av lönesumman en subvention på 7,6 %. I och med att bolagsskatten kommer att öka, förutsatt att bolaget är lönsamt (alternativt så kommer förlustavdraget kommande år att minska), så ska alltså detta minskas med bolagsskatten, vilket ger ett subventionsvärde på högst 5,9 % av FoU-investeringar. Detta skulle placera Sverige strax under USA i diagrammet ovan.

Sverige bör införa ett generellt skatteincitament för FoU

Sverige är ett litet land, med en stor forskningstradition. Av hävd har FoU i stor utsträckning skett i stora företag och det är också de stora företagen inom telekom och medicin/bioteknik som brukar lyftas fram som exempel. I verkligheten bedrivs dock oerhört mycket FoU i småföretag. Det är också dessa företag som idag växer snabbast och anställer flest. Sverige är ett småföretagarland, även om den politiska självbilden ibland är annorlunda.

Ska Sverige behålla sin position i den globala konkurrensen bör villkoren för FoU i småföretag förbättras genom ett generellt skatteincitament som går längre än dagens nedsättning av arbetsgivaravgifterna.

Det bör vara ett mål för den svenska skattepolitiken att skattereglerna för FoU-investeringar ska vara minst lika förmånliga som i jämförbara OECD-länder. Detta bör ges regeringen till känna.

Ett generellt FoU-incitament bör kännetecknas av följande:

- Incitamentet bör vara ett generellt ”superavdrag” för FoU-kostnader mot företagets resultat.
- Företag med förluster bör kunna välja mellan direkt återbäring och att spara avdraget under obegränsad tid.
- Avdraget bör inte begränsas till lönekostnader, utan omfatta även lokaler, inhyrd personal, viss overhead, material-/råvarukostnader och andra kostnader som är nödvändiga för verksamheten (som el, vatten, programvaror etc) samt IP-kostnader.
- Incitamentet bör vara särskilt förmånligt för små och medelstora företag

Regeringen bör skyndsamt utreda möjligheten att ersätta nedsättningen av arbetsgivaravgifter för forskare med ett generellt FoU-incitament enligt ovan och

återkomma till riksdagen med förslag om hur ett sådant kan utformas och finansieras.
Detta bör ges regeringen till känna.

.

Per Åsling (C)

Lena Ek (C)